

Всякому місту — звичай і права...

Григорій Сковорода

Всякому місту — звичай і права,
Всяка тримає свій ум голова;
Всякому серцю — любов і тепло,
Всякеє горло свій смак віднайшло.
Я ж у полоні нав'язливих дум:
Лише одне непокоїть мій ум.

Панські Петро для чинів тре кутки,
Федір-купець обдурити прудкий,
Той зводить дім свій на модний манір,
Інший гендлює, візьми перевір!
Я ж у полоні нав'язливих дум:
Лише одне непокоїть мій ум.

Той безперервно стягає поля,
Сей іноземних заводить телят.
Ті на ловецтво готують собак,
В сих дім, як вулик, гуде від гуляк.
Я ж у полоні нав'язливих дум:
Лише одне непокоїть мій ум.

Ладить юриста на смак свій права,
З диспутів учню тріщить голова,
Тих непокоїть Венерин амур,
Всякому голову крутить свій дур.
В мене ж турботи тільки одні,
Як з ясним розумом вмерти мені.

Знаю, що смерть — як коса замашна,
Навіть царя не обійде вона.
Байдуже смерті, мужик то чи цар, —
Все пожере, як солону пожар.
Хто ж бо зневажить страшну її сталь?
Той, в кого совість, як чистий кришталь...

Адаптація Гната Хоткевича

Оригінальний текст:

Всякому городу нрав и права;
Всяка имеет свой ум голова;
Всякому сердцу своя есть любовь,
Всякому горлу свой есть вкус каков,
А мне одна только в свете дума,
А мне одно только не идет с ума.

Петр для чинов углы панскіи трет,
Федька-купец при аршине, все лжет.
Тот строит дом свой на новый манер,
Тот все в процентах, пожалуй, поверь!
А мне одна только в свете дума,
А мне одно только не идет с ума.

Тот непрестанно стягает грунта,
Сей иностранны заводит скота.
Те формируют на ловлю собак,
Сих шумит дом от гостей, как кабак,-
А мне. одна только в свете дума,
А мне одно только не идет с ума.

Строит на свой тон юриста права,
С диспут студенту трещит голова.
Тех беспокоит Венерин амур,
Всякому голову мучит свой дур,-
А мне. одна только в свете дума,
Как бы умерти мне не без ума.

Смерте страшна, замашная косо!
Ты не щадиш и царских волосов,
Ты не глядиш, где мужик, а где царь,-
Все жереш так, как солому пожар.
Кто ж на ея плюет острую сталь?
Тот, чія совесть, как чистый хрусталь...

Адаптація Валерія Шевчука:

Із цього зерна: "Блажен муж, що в премудрості помре і що в розумі своїм
повчається святині" (Сирах)*

Всякому місту звичай, права,
Всяка тримає свій ум голова,
Всякому серцю любов своя є,
Всякому горлу до смаку своє.
А я у полоні одних лиш дум,
Одне непокоїть тільки мій ум.
Панські Петро для чинів тре кутки,
Федір-купець обдурити прудкий.
Той зводить дім свій на новий манір,
Інший гендлює, візьми перевір.
А я у полоні одних лиш дум,
Одне непокоїть тільки мій ум.
Той безперервно стягає поля,
Той іноземних завозить телят,
Ті на ловецтво готують собак,
В цих дім, як вулик, гуде від гуляк.
А я у полоні одних лиш дум,
Одне непокоїть тільки мій ум.
Той панегірик сплітає з брехні,
В лікаря мертві ідуть в підрядні.
Туза картяр і шанує, й честить,
В позов Степан, як на свято, біжить.
А я у полоні одних лиш дум,
Одне непокоїть тільки мій ум.
Ладить юриста на тон свій права,
З диспуту учню тріщить голова,
Тих непокоїть Венерин амур,
Всякому голову крутить свій дур.
В мене ж турботи лише одні,
Щоб безрозумно не вмерти мені.
Знаю, що смерть, як коса замашна,
Навіть царя не обійде вона,
Байдуже смерті, мужик то чи цар,
Все пожере, як солону пожар.
Хто ж бо зневажить страшну її сталь?
Той, чия совість, як чистий кришталь.

*Сирах — це Книга Ісуса, сина Сираховського, яка вважається неканонічною, але раніше входила у Біблію.